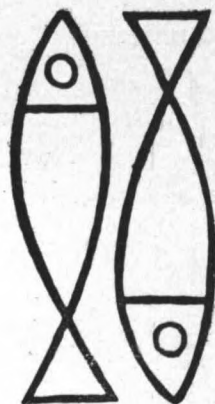

OPBOUW

WEEKBLAD TOT OPBOUW VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

uitgave van de gereformeerde persvereniging „opbouw“

Adres redactie: ds H. Amelink, Lekdijk 82 b, Langerak (Z.-H.)

Administratie: Rotterdamse Rijkweg 174, Rotterdam-8

H. AMELINK — LANGERAK

DEZELFDE

Hebreeën 13:8

In de brief aan de Hebreeën wordt veel gesproken over Jezus Christus, als de Hogepriester naar de ordening van Melchizedek. En dat gebeurt dan vooral in vergelijking met het hogepriesterschap naar de wijze van Aäron. Dat is zelfs de hoofdzaak van het onderwerp van deze brief (8:1).

Ik dacht dat we dan met recht mochten stellen dat in dit vers van hoofdstuk 13 gezegd wordt dat de Heiland hier op aarde Hogepriester is geweest, dat Hij dat nú nog is en dat Hij als zodanig ook zal weerkomen. Dit Hogepriester-zijn van de Heiland niet betrekken in de uitleg van deze tekst vervlakt deze tekst. Want het spreekt nogal van zelf dat de Heiland altijd Dezelfde blijft.

Hij was hier op aarde Hogepriester. Offeraar en offer tegelijk. De taak van een hogepriester was offeren, bidden en zegenen. Nu Hij heeft Zijn leven gegeven voor onze zonden als het Lam. Hij heeft gebeden voor de Zijnen en voor Zijn vijanden. Hij is al zegenend rond getrokken, goed doende waar dat nodig en mogelijk was.

Nu, in het heden is Zijn Hogepriesterlijke taak niet afgelopen. Wél wat betreft het brengen van het offer. Dat heeft Hij eenmaal gedaan. Dat staat vaak in deze

brief. En eenmaal heeft dan ook de betekenis van: eens voor goed. Eens voor altijd. (7:26-28; 9:12; 10:10).

Maar Hij blijft Hogepriester in het bidden voor ons. Hij leeft altijd om voor ons te pleiten. Dat heeft met het offer dat Hij gebracht heeft natuurlijk alles te maken.

Hij bidt voor ons. Vraagt ook om vergeving van onze zonden.

Maar wij hebben niets van ons zelf om op te pleiten. Hij wel. Hij staat in de troon als het Lam, dat geslacht is.

Gods ogen zijn steeds gericht op het offer dat Hij gebracht heeft. En wie zou er dan eerder verhoord worden van deze Zoon van God. Die om ons mensen en om onze zaligheid gekomen is en Zijn leven heeft gegeven. En dan breekt Zijn priesterlijk werk niet af bij de hemelvaart, maar het wordt voortgezet daarin dat Hij zorg draagt dat de vruchten van Zijn offer ook deel worden voor al degenen, die op Hem hopen. Daarom blijft Hij ook bidden. De aanklager van de broeders wordt het zwijgen opgelegd (Openb. 12:10). En wij hebben een Voorpraak bij de Vader (1 Joh. 2:1, 2).

☆☆☆

De zin van ons bestaan is verbonden met de zin van Zijn bestaan.

Hij is in 1974 Dezelfde als in 33. De zin van onze tijd en van deze geschiedenis blijft onlosmakelijk verbonden aan de zin van Zijn tijd op aarde en aan Zijn geschiedenis. Zijn heden is verbonden aan Zijn verleden en dat trekt ons bestaan in een zinvol verband.

Er gebeurt veel in de wereld. Er kan veel gebeuren in één jaar in een mensenleven. Maar het feit dat Hij leeft om de vruchten van Zijn offerwerk tot voltooiing te brengen, kan en mag ons de toekomst vol vertrouwen tegemoet doen zien. Juist als Hogepriester heeft Hij alle macht gekregen in hemel en op aarde.

Er gebeurt veel.

Maar eigenlijk gebeurt er door alle dingen heen, maar één zaak: de oprichting van het koninkrijk. En zelfs alles wat nu een belemmering schijnt te zijn, zal straks blijken een stuwkracht geweest te zijn. Hij blijft de trouwe en barmhartige Hogepriester, hoe drukkend de toekomst mag schijnen.

☆☆☆

Het is uiteraard niet toevallig dat dit rijke troostwoord geklemd staat tussen twee waarschuwingen in. De waarschuwing om de voorgangers (de apostelen) in gedachten te houden en de waarschuwing om ons niet te laten meeslepen door allerlei vreemde leringen, met name niet door het Judaïsme, dat in feite een ontkenning is van de volkomenheid van het werk van deze Hogepriester. We mogen op Gods bescherming hopen, wat zou een mens ons doen. Maar we worden gehouden aan de leer der apostelen. Zo alleen kunnen we getroost de toekomst tegemoet gaan, als we bereid zijn ons aan de vermaning te onderwerpen.

Welk een lot: 't zij dood of leven, smaad of eer, mij hier ook wacht —

God zal nimmer mij begeven:
ben ik zwak, bij Hem is kracht!
Gunst van mensen, raad van vrienden,
bitt're haat van kwaadgezinden,
hoogte, diepte, vreugd noch rouw,
niets ontrooft mij aan Gods trouw!

Ruwe stormen mogen woeden,
alles om mij heen zij nacht,
God, mijn God, zal mij behoeden,
God houdt voor mijn heil de wacht.

Moet ik lang zijn hulp verbeiden —
zijne liefde blijft mij leiden;
door een nacht, hoe zwart,
hoe dicht,
voert Hij mij in 't eeuwig licht!

IN DIT NUMMER

Pagina 1

ds H. Amelink,
Dezelfde

Pagina 2

Prof. C. Veenhof,
Een synodale schuldbelijdenis

Pagina 4 en 5

D. W. L. Milo,
Eenvoudig gebed
ds C. P. Plooy,
De brief van Jakobus

Pagina 6

Mej. T. Verburg,
Aanvaarding

Pagina 7

Uit de Conventsvergadering
Prof. C. Veenhof,
Persschouw

C. VEENHOF - KAMPEN

Een synodale schuldbelijdenis

Dit opschrift zal velen vreemd in de oren klinken.

En terecht.

Want dat een synode schuld belijdt — dat is in de kerkgeschiedenis een ongehoord ding!

Zoiets doet een synode nu eenmaal niet!

Natuurlijk, „in het algemeen” schuld belijden — dat kan! Dat doet men zelfs vlot. Dat doet ook niemand zeer. En dat klinkt zelfs wel goed in de kerk. Maar dat een kerk door haar kerkeraad, of een kerkgemeenschap door haar synode een concrete schuld belijdt, neen, dat kwam en komt praktisch niet voor.

Men kan wel aangrijpend preken over de schuldbelijdenis die Daniël en Nehemia als tolk van het volk Israël voor Gods aangezicht uitspraken — maar deze mannen daarin navolgen — dat is een andere zaak!

In de Rooms-Katholieke Kerk werden een paar jaar geleden pogingen in het werk gesteld om de regering van die Kerk er toe te brengen concreet schuld te doen belijden over het verschrikkelijke vonnis dat zij eenmaal over Luther uitsprak — Maar er is niets van gekomen.

Hetzelfde heeft men geprobeerd in de Ned. Herv. Kerk. Daarin is namelijk gevraagd of de synode de wanaad die haar voorganger uit de dertiger jaren van de vorige eeuw tegen de Afscheidenen bedreef met betuiging van leedwezen wilde diskwalificeren. Die synode joeg namelijk niet alleen de Afscheidenen de kerk uit — ze verzocht ook aan de Overheid hen krachtig te vervolgen! Maar ook deze poging liep in feite op niets uit.

Toch is het eenmaal gebeurd dat een synode duidelijk, zonder vrome camouflerende praatjes, het kwaad dat een voorganger in de kerk had aangericht als zonde beled, daarvoor vergiffenis vroeg en dat zoveel als in haar vermogen was ongedaan maakte! Dat geschiedde in de Afscheiden kerk.

En wel door de synode ervan die in 1840 samenkwam.

In dit artikel wil ik daarvan iets vertellen.

■ wijsheid der Afscheidenen

Nadat in 1834 de Afscheiding in Ulrum een feit was geworden ontstonden in korte tijd overal

Afscheiden Kerken. In de Handelingen van de synode van het Ned. Herv. Kerkgenootschap van 1841 kan men lezen dat er in het daaraan voorafgaande jaar alleen reeds 46 Afscheiden Kerken werden geregistreerd! Enkele jaren na 1834 waren er al een paar honderd!

In 1836 kwam de eerste synode van de Afscheiden Kerken bijeen. De kerken hadden naar die synode gehunkerd! Ze kenden elkaar niet. Ze werden bovendien fanatiek vervolgd. En ze wilden nu beleven wat Paulus op zijn tocht naar Rome ervoer. Dat staat in Hand. 28 : 17: „Toen Paulus de broeders zag dankte hij God en schepte moed!”

Die eerste synode van de Afscheiden kerken was een fijne synode. Ze kwam vanwege de vervolging in het geheim samen. En ze duurde slechts kort, van 2-12 maart. Maar ze heeft veel gedaan!

Op deze synode werd ook over de kerkorde gesproken.

Voor het eerst sinds de Dordtse synode van 1618/19 was er weer een generale synode van Gereformeerde Kerken bijeen!

Natuurlijk kwam daarop ook de Dordtse Kerkorde ter sprake. Die was in de Ned. Herv. Kerk afschaffte. Ze paste ook niet in de situatie van de Kerk na de franse tijd. De Geref. Kerken waren immers geen „heersende kerk” meer. De artikelen die over het verband met de overheid handelden hadden hun zin verloren. En er stond daarin nog veel meer dat verouderd was.

Wat in die synode over de K.O. is gezegd wordt in de Handelingen zó verteld: „Werd gehandeld over het nazien der Dordrechtsche Kerkeördening; de gevoelens daarover zeer uiteenlopende, verzocht de Praeses (ds Scholte), daar de tijd verlopen was, dat een eigelijk der leden zijne denkwijze kortelijk zou trachten te ontwikkelen, om alzoo tot een bepaald besluit te komen: dit algemeen goedgekeurd zijnde, wordt deze Sessie... gesloten.” (art. 23)

De leden van de synode hebben blijkbaar gedaan wat de praeses vroeg. Op de volgende zitting komt dan de K.O. opnieuw ter sprake. En over wat daarin gebeurde leest men het volgende: „Werd na vervuldige gesprekken besloten, dat wij in het behandelen der kerkelijke zaken zullen

volgen de regelmaat van de Dordrechtsche Kerkeördening, zoo veel zulks door het gebrek aan Herders en Leeraars in de gemeente en den toestand der Kerk in dezelve verdrukking geschieden kan... zullende op eene volgende algemeene vergadering nader hierover besloten worden.” (Art. 28)

Dit was een wijs besluit!

Daarin wordt het karakter van een kerkorde ten volle gehonoreerd.

Die is namelijk geen wet, geen statuut, geen reglement, geen contract, maar een **orde**.

Prof. Rutgers, de grote kenner van het geref. kerkrecht, zegt ergens, dat de geref. kerken altijd betrekkelijk slap waren in de handhaving van de kerkorde. Wanneer de orde, de welstand der Kerken geen gevaar liepen, wanneer die integendeel nog bevorderd werden door een afwijking van de ordinantiën, werd zulke afwijking niet alleen niet verkeerd geacht, en dus niet slechts geduld, maar zelfs goedgekeurd. Goed gereformeerd besloot dus de eerste synode van de Afscheiden kerken naar de Kerkorde te leven **voor zover de situatie waarin de kerken destijds verkeerden dat toeliet**.

■ dwaasheid der Afscheidenen

Helaas zijn de Afscheidenen ten aanzien van de kerkorde niet zo wijs gebleven.

Anderhalf jaar na de eerste generale synode kwam de tweede bijeen, op 28 september 1837.

Die synode besloot vooral op aandringen van ds Van Velzen — deze heeft door zijn soms zeer bedenkelijk optreden in de eerste jaren na de Afscheiding! — een nieuwe kerkorde in elkaar te zetten!

Op die synode rees aanstonds veel verzet tegen wat Van Velzen wilde.

Maar Van Velzen zette zijn zin door!

En zo timmerde die synode een nieuwe kerkorde in elkaar. Nota bene in voltallige synodezittingen! Stuk voor stuk werden de artikelen van de oude kerkorde daarin bekeken, om dan weggelaten, veranderd of ongewijzigd overgenomen te worden.

Na de synode werd die nieuwe kerkorde in het licht gezonden met een voorrede van Van Velzen waarin deze o.a. verklaarde dat „een iegelijk verplicht is, zich daaraan te onderwerpen. Indien er zijn, die eigendunkelijk daarvan wilden afwijken, die zouden een groot kwaad doen.” Wie die kerkorde niet wilden aanvaarden zouden o.a. „den Koning der Kerk, die door Zijne dienaren regeert, met daden verwerpen, maar daarom ook Zijner toorn moeten ondervinden.” En Van Velzen wees zulke boosdoeners

daarbij op wat Korah, Dathan en Abiram in de woestijn overkwam. „Zoo ook zouden nu alle beroerders der Gemeente het ongenoege en den toorn Gods op zich laden.”

Zoals ik zei heerste reeds op de synodezittingen een onaangename spanning. Een ouderling vertelde dat hij eens ds De Cock 's avonds geknield voor zijn bed aantrof, schreiend van ellende. En De Cock zelf schreef aan zijn vrouw dat de satan in die synode bezig was. De uitgave van de kerkorde met de voorrede van Van Velzen wierp nog extra olie op het vuur. Tot overmaat van ramp hadden de kerken van Zuid-Holland, Utrecht en Beneden-Gelderland die ds Scholte volgden een eigen kerkorde gefabriceerd! En andere provinciale kerkvergaderingen en gemeenten hadden hetzelfde gedaan.

Bovendien had de synode de dwaasheid uitgehaald in de nieuwe kerkorde een paar „leeruitspraken” op te nemen. Die lijken erg veel op die welke de synode van 1939/43 produceerde. De synode sprak daarin namelijk o.a. uit: „Allen die belijdenis des geloofs afleggen, en dienovereenkomstig wandelen, moeten met hunne kinderen als lidmaten bij de Gemeente Christi beschouwd worden.” En: „De genoemde belijders en hunne kinderen moeten als lidmaten erkend blijven, tot zolang zij wegens hunne leer of wandel van de Gemeente worden afgesneden.”

Voor al deze uitspraken verwekten hevige beroering.

Het resultaat van dit alles was dat de Afscheiden Kerken in minstens drie groepen werden uiteengescheurd!

En aan deze kerken werd een schade berokkend die nooit geheel hersteld werd.

■ terug naar de oude kerkorde

Nadat deze ravage in de pas vrij geworden kerken was aangericht kwam in 1840 de middengroep van de Afscheiden Kerken in een nieuwe generale synode bijeen.

En daarop gebeurde nu wat ik hierboven signaleerde.

Deze synode herriep namelijk de dwaze besluiten die haar voorganger ten aanzien van de kerkorde had genomen en keerde tot de juiste opvattingen en het goede gebruik daarvan terug. Zij sprak namelijk het volgende uit:

Wij verklaren,

„dat wij de Dordsche Kerkeördening erkennen, met ter zijde stelling van al datgene, hetwelk wij vroeger betrekkelijk Kerkeördeningen vervaardigden, oordeelende, en hopende dat zulks tot stichting van de Gemeente des Heeren verstrekken zal. Eenen geruimen tijd toch, is dit tot twist in de Gemeente geweest en buiten de-

Kerkelijk Leven

zelve werd reeds gezegd, dat de Afgescheidenen zich even als velen met nieuwigheden te maken ophielden. En hoezeer wij ook in gemoede overtuigd zijn, dat wij de stichting der Gemeente bedoelden, nogtans konden wij deze beschuldiging niet ontgaan...

Zonder de minste verandering, erkennen wij dan deze Kerkeördening als de onze; nodemaal de Gemeenten als van zelve den weg zullen aangewezen zien, om naar gelegenheid van plaats en tijd zoodanig te handelen, als tot stichting noodig bevonden worden, behoudens den geest in deze Kerkeördening uitgedrukt.

Niemand denke echter, dat wij met deze Kerkeördening een juk op de Gemeenten zouden leggen. Neen, wij willen hiermede toonen, dat het ons doel alleen is, om ons ten naauwste te vereenigen met de regeering, tucht en dienst, gelijk onze Voorvaders dezelve gesteld hebben."

Op deze, ietwat onbeholpen wijze, sprak de synode uit, dat de kerkorde geen „juk" voor de kerken is; dat ze dus geen „wet", „statuut" of „reglement" daarvoor is, maar alleen een „orde" ter bevordering van de „stichting" der gemeente; dat het vooral op de anti-hiërarchische, de zelfstandigheid en vrijheid der kerken volledig intact latende „geest" van de kerkorde aankomt en dat ze naar gelegenheid van tijd en plaats moet worden gehanteerd.

■ vroomheid der Afgescheidenen

Nadat de synode zo teruggekeerd was tot de goede, oude hantering van de kerkorde, beleed ze op aandoenlijke wijze schuld over wat vroeger was geschied.

Men kan dat alleen met ontroering lezen. Ze sprak namelijk het volgende uit:

„En terwijl wij erkennen door onvoorzichtigheid, met het vervaardigen van eene andere Kerkeördening, de Gemeente ontrust te hebben, niet inziende dat die vervaardiging zoodanige gevolgen van verwarring zouden hebben, zoo wenschen wij dat nu, door de ter zijde stelling van alle eigen-gemaakte Kerkeördeningen, en door de erkenning van datgene hetwelk onze Vaders daargesteld hebben, de gemoederen tot rust gebracht mogen worden van allen, zoo wel Afgescheidenen als niet-Afgescheidenen, die deswegens

bevreesd waren geworden. Terwijl dan nu ook voor de laatsten, indien zij door dit bezwaar werden terug gehouden, de weg gebaad is om zich openlijk met ons te vereenigen...

Met schaamte en schuldertekenis zien wij thans terug op hetgene, dat vroeger door ons gedaan is, en oorzaak kan geweest zijn van vele oneenigheden in de Kerk en onlusten buiten dezelve. Onder inbidding dat de Heere ons genadig zij, om de ongerechtigheid en de zonde hierin gepleegd, te vergeven en dat Hij herstelle hetgeen wij verbroken hebben (want och! wij kunnen wel breken, maar niet herstellen, dat is Zijn werk) wenschen wij tot dat standpunt terug te keeren, waar wij ons bevonden, toen wij uit het Babel van valsche leeringen zijn uitgegaan, met ter zijde stelling van hetgeen ons op nieuw een Babel scheen te zullen maken, doch waarvoor de Heere ons behoeft! Wij willen hiermede niet zeggen, dat wij zonder Kerkeördening zouden willen zijn. Neen! maar wij nemen aan hetgeen voor de Gereformeerde Kerk als zoodanig bestond, gelijk wij nu verklaard hebben.

Wij wenschen tevens, dat de Heere ons door genade geve, dat wij onder deze onze pogingen, in

kinderlijke eenvoudigheid, niet zonder ondervinding van des Heeren goedkeuring werkzaam mogen bevonden worden in de gevolgen, gelijk, ja nog meer, als wij reeds op onze Vergadering ondervonden hebben.

Wij bevelen dan onszelve en de Gemeenten Gode en den Woorden zijner Genade aan en in de Gebeden van alle Kinderen Gods, om ons voor Zijnen troon geduchtig te zijn, bedenkende, hoezeer wij des Heeren leiding en bestier in onze bedieningen noodig hebben, en dat wij onbekwaam zijn om iets goeds te doen als uit ons zelve, maar onze bekwaamheid is uit God.

De Allerhoogste zegene deze onze pogingen tot eer van Sions Koning en tot bevordering van Sions heil, is de wensch onzer zielen."

■ nieuwe zegen

Het heeft nog vele jaren geduurd vóór in de Afgescheiden kerken de onrust, de tweedracht, de scheuringen die door de manipulaties van de synode van 1837 werden veroorzaakt waren te niet gedaan. Maar geleidelijk geschiedde dat toch — hoewel nooit geheel! Vooral ook toen de on-

De hulp bij de Bijbelstudie over de

BRIEF AAN DE GALATEN

door ds H. Amelink is

UITVERKOCHT!!!

derscheidene opleidingsscholen, die, als steeds, tot onzalige twisten aanleiding hadden gegeven, verenigd werden in de Kamper Theologische School.

In 1854 en in 1869 kwam het tot hereniging van uit elkaar geslagen groepen van Afgescheiden kerken. En naarmate de eenheid der kerken werd hersteld groeiden zij. Op wonderbaarlijke wijze. Want terwijl in de periode van 1850 tot 1890 de bevolking van Nederland met 47% toenam groeiden de Afgescheiden kerken met 369%. Zij klommen in die tijd van plm. veertigduizend leden tot ruim honderd negen en tachtig duizend!

Het bleek ook in de Afgescheiden Kerken dat God zijn zegen verbindt aan oprechte belijdenis van zonde en schuld.

Heb je de spraak van je doop verstaan

Hij spreekt van de Drie-Enige God,
Die hoog, boven de bergen,
boven de wolken,
boven de sterren
Zijn woning gemaakt heeft,
verterend vuur,
vlekkeloos heilig
gehuld in ontoegankelijk licht.

God spreekt tot mij
in stralende liefde.

Tot mij,
zo boos en zo schuldig
vol haat en toorn,
huiverend weg schuilend
in duistere angsten
zoekend naar een weg.
die ik niet vind,
naar een land,
dat er niet is,
om veilig te zijn.

Als Hij mij onderdompelt
in Zijn Vadernaam
dan zegt Hij tot mij,
dat Hij mij al kent,
voordat ik geboren ben
dat Zijn handen mij formeerden
als een kostbaar borduursel,
dat Hij mijn Vader wil zijn,
vóór dat ik daar weet van heb,
dat Hij de poorten van Zijn Vaderhuis
wijd voor mij openzet,
vóór ik weet, dat ik besta.

Als Hij mij onderdompelt
in de naam van Zijn Zoon
dan openbaart Hij mij,
dat Zijn Zoon de hemel verliet
om mij te gaan zoeken
als de Goede Herder,
in de wildernis,
bij de varkens,
waar mijn ziel hongert
naar het voedsel van de wereld
en nog geen zwijnendraf krijgt,
waar ik huiverend verkleum
in de koude nacht
van de god-verlaten wereld...

En waar Zijn armen mij vinden
en mij meedraagt op Zijn schouder
terwijl Zijn hart juicht
en zingt in jubelende vreugde,
alsof Hij een kostbare parel vond,
Die Hij weer thuis brengt.

Als ik ondergedompelt word
in de Naam van de Geest,
dan verzekert die Geest mij,
dat Hij,
die met Zijn adem
de wereld vernieuwt
in stralende pracht
alsof de natuur opstond uit de dood

dat Hij mijn ziel
wil wederbaren,
opdat ik zo God herken
als mijn hemelse Vader
en zo de Zoon erken
als mijn eeuwige Redder.

Zo spreekt God in de doop tot mij
van het onbegrijpelijke mysterie
van Gods huiveringwekkende
heerlijke liefde.
Zo, dat een zondig mens
kan wonen bij verterend vuur
in zalige verrukking.

D. W. L. MILO — VIERHOUTEN

Eenvoudig gebed

Een aantal jaren geleden maakte ik kennis met een fijn beschaafd man. Een assurance-makelaar ter beurze. Hij was de makelaar, die al zijn relaties met nieuwjaar een geïllustreerd gedicht zond in plaats van een welvaartsgeschenk. En ondanks spottende reacties van diverse relaties („geef liever een vulpen of een portefeuille dan een gecalligrafeerd stukje vroomheid”) hij bleef met kinderlijke vastbeslotenheid zijn medemensen jaarlijks iets op het bordje leggen, waar ze niet van terug hadden. U hebt over zijn geselecteerde nieuwjaarsgedichten iets kunnen lezen in dit blad, toen hij het vijf en twintig jaren had volgehouden.

Toen ik hem destijds, min of meer fatsoenshalve, dat artikel toezond, kreeg ik hem op bezoek. Hij had een vast weekend-onderkomen op de Veluwe en belde op een zaterdagavond op: of hij zondag op de koffie kon komen. Hetgeen dankbaar werd aanvaard. En zondagmorgen — wij nauwelijks uit de kerk — verscheen hij met zijn vrouw. Aan de achterdeur, als een simpele ziel. Een hoffelijke begroeting, maar dan — terwijl de dames de huiskamer binnenliepen — ineens een hand op mijn arm, zo maar in de keuken: zeg zullen we maar gewoon doen? Ja, 't kan ook officieel, hoor!

Tegen zo'n hartveroverende medemenselijkheid kunt u toch niet op, wel? De makelaar en zijn vrouw waren nog dezelfde dag onze vrienden. We bleken gemeenschappelijke relaties te hebben. We bleken op veel punten overeenkomstige smaken en voorkeur te bezitten. We herkenden in elkaar hetzelfde zotte idealisme en dezelfde zotte zake-lijkheid, welke „dienaren in de tempel van Mammon” plegen te sieren. Elk jaar zochten we elkaar op. Elk jaar was de hartelijkheid gelijk aan de vorige jaren. Elk jaar kwam zijn nieuwjaarsgedicht. Jawel, want bij de 25ste keer had hij willen ophouden — maar omdat wij op zijn weg waren gekomen voelde de makelaar behoefte om verder te gaan

met zijn zotte gewoonte. Aangemoedigd door zijn vrouw. Vandaar iedere keer opnieuw zijn nieuwjaarsverrassing — die dikwijls een ontroering inhield.

—o—

Eén gedicht stond hem zeer na. Hij droeg het in zijn portefeuille op zijn hart. En het hing aan de wand van zijn kantoor in Amsterdam. Maar dat gedicht zond hij niet aan zijn relaties. Dat hield hij voor zichzelf en zijn vrouw. Het was het gebed van Sint Franciscus. Hij las het wel eens voor: het maakte diepe indruk op ons. Hebt u wel eens een beursmakelaar een gebed horen voorlezen? Van een versleten stukje papier? In ons huis gebeuren gekke dingen.

Maar dit voorjaar werd hij plotseling opgeroepen. Zeventig jaar is toch nog niet oud, wel? Na enkele dagen ziekte, ergens met vakantie, vond hij het einde van zijn aards bestaan. En het leven gaat verder, zonder hem.

Dat is niet helemaal waar. Het leven gaat wel verder, maar hij gaat niet meer uit onze herinnering. De nagedachtenis van de rechtvaardige is een zegen. Hij leeft met ons mee. Zijn herinnering blijft. Zijn nieuwjaarsgedichten blijven. Trouwens: kreeg u vaak een gedicht geschonken? Dat is wel iets heel apart, nietwaar? Een kistje sigaren, een fles wijn zijn leuke geschenken, maar kort van duur. Een boek staat al op veel hoger niveau. Maar een gedicht met een goede wens is een jaar geldig. En vaak langer.

En nu, met de jaarwisseling, zond zijn firma nog eenmaal een nieuwjaarswens met een gecalligrafeerd gedicht. Welk gedicht? Het gebed van Franciscus, dat de makelaar altijd in zijn portefeuille droeg. Wacht nog even voor u het leest. Zijn firma zond namelijk een begeleidend schrijven. Luidende als volgt.

—o—

„Het gebed van Franciscus van Assisi is lang geleden, in het begin van de dertiende eeuw, geschreven. Sindsdien is er veel veranderd. Onveranderd zijn de gevoelens waaruit de bede is voortgekomen; het waarachtig verlangen naar het goede is menselijk en van alle tijden.

Vele jaren al hangt het origineel, waarnaar deze uitgave is gedrukt, in onze directiekamer. Er waren momenten — ieder kent die wel in zijn leven — dat er voor is stilgestaan door voorgaande generaties

C. P. PLOOY - EDE

De brief van Jakobus

Inleiding

In zijn „wij zijn de vaders” (1972) stelt dr C. Rijnsdorp de vraag, of we op weg zijn „naar een Jakobuskerk?” (p. 84) Er is altijd de neiging geweest om een bepaald type kerk te verbinden aan een bepaald type van de apostelen.

Al heel vroeg waren er de Thomaschristenen in India; na het schisma van 1054 waarbij de kerk uiteen viel in de oosterse kerk en de westerse kerk is vaak de oosterse kerk getypeerd als de Johanneskerk en de westerse kerk als de Petruskerk. Dit vanwege de bij Johannes veronderstelde mystieke inslag en de bij Petrus aangenomen juridische inslag. De kerk van de Reformatie heeft men wel de Pauluskerk genoemd,

omdat de Reformatie zo sterk op Paulus terug greep, met name op zijn brief aan de Romeinen.

De moderne theologie, sociaal bewogen, tegen de structuren, geporteerd voor de revolutie, bepleit voor de toekomst een Jakobuskerk.

Het is duidelijk, dat de theologie, die vandaag opgang maakt, zich sterk verwant voelt aan de kerngedachte van de brief van Jakobus:

dat de mens niet gerechtvaardigd wordt uit het geloof alleen, maar uit WERKEN. (2 : 24)

En als dan in de brief van Jakobus bovendien een sterke contro-vers openbaar komt tussen rijken en armen (2 : 1-13; 5 : 1-6), dan wordt helemaal duidelijk, waarom deze brief momenteel erg

„in” is en een Jakobuskerk als ideaal gesteld wordt.

Een belangrijke vraag is nu, of men de brief van Jakobus wel goed leest en verstaat.

En of er inderdaad een zekere tegenstelling is tussen Paulus en Jakobus, zoals telkens weer gezegd wordt, en of „de theologie van de revolutie” Jakobus' epistel met recht zo naar zich toe kan halen. Aan de aktualiteit van deze brief behoeven we inmiddels niet te twijfelen.

De schrijver van de brief (1 : 1a)

De schrijver dient zich, heel sober, aan als „Jakobus, een dienstknecht van God en van de Heer Jezus Christus”.

Wie is deze Jakobus?

In het N.T. komen 7 mannen voor onder die naam, maar wellicht zijn het er geen 7, wanneer n.l. enkele keren dezelfde persoon bedoeld wordt.

We zetten ze alle zeven toch maar even op een rijtje:

1. Zoon van Zebedeus, broer van Johannes, discipel van Jezus, gedood door Herodes Agrippa, ong. 44 n. Chr. (Matth. 10 : 2)
2. Zoon van Alfëus, discipel van Jezus (Matth. 10 : 3)

3. Broeder van Jezus (Gal. 1 : 19, 1 Kor. 15 : 7)
4. Jak. de Jongere (Mk. 15 : 40, 16 : 1)
5. Jak. de vader van Judas (Lk. 6 : 16, Hand. 1 : 13)
6. Jak. de schrijver van de brief.
7. Jak. de broer van Judas (Judas : 1)

1. komt niet in aanmerking vanwege zijn vroege dood.
- 2, 4 en 5 niet, vanwege hun onbekendheid.

3. komt in Handelingen veelvuldig voor (12 : 17; 15 : 13; 21 : 18), neemt duidelijk in de gemeente van Jeruzalem een vooraanstaande plaats in.

Aangenomen mag worden dat 3, 6 en 7 dezelfde zijn.

Al vroeg werd deze Jakobus, de broeder des Heren, dan ook als de schrijver van onze brief aangewezen.

Zijn vooraanstaande positie in de „moedergemeente” verklaart dan tevens de soberheid van zijn zelfaanduiding: dienstknecht van God en van de Heer Jezus Christus.

In Gal. 2 : 9 noemt Paulus (!) Jakobus, Petrus en Johannes „steunpilaren van de gemeente”, en het zegt wel wat dat Jakobus als eerste genoemd wordt.

Bij het konflikt over de vraag of

van firmanten in ons bedrijf. Ingelijst laten wij de bede op zijn plaats aan de wand. Ook wij staan er voor. Op die momenten.

Wij bieden u het gebed van Franciscus van Assisi aan omdat wij het zelf zo prachtig vinden. En voor deze tijd bestemd.

Moge u en de uwen goede kerstdagen wachten en een voorspoedig 1974, met vele gelukkige momenten. Om bij stil te staan".

—o—

En nu volgt het Eenvoudig Gebed, dat in de meeste wereldtalen wel bekend zal zijn. Het gebed van de simpele ziel. Die voor Gods kinderen een van de mooiste spreuken naliet, welke een mens kan schenken.

Stel u even voor dat het gebed is gecalligrafeerd in de oude kloosterstijl, uitgevoerd met kapitalen in rood, blauw, groen en goud. Verlucht met de leliën, die Salomo in heerlijkheid overtroffen. Opge-luisterd met de vogelen des hemels, waar Franciscus zo graag voor preekte. Een uitvoering, die een plaats aan de muur vraagt. Om vaak bij stil te staan.

—o—

Heer, maak mij tot een instrument van Uw vrede.

Waar haat is, dat ik daar liefde brenge.

Waar belediging is, dat ik daar vergiffenis brenge.

Waar onenigheid is, dat ik daar eensgezindheid brenge.

Waar dwaling is, dat ik daar waarheid brenge.

Waar twijfel is, dat ik daar geloof brenge.

Waar wanhoop is, dat ik daar hoop brenge.

Waar duisternis is, dat ik daar Uw licht brenge.

Waar droefheid is, dat ik daar vreugde brenge.

O Meester, dat ik niet zo begerig zij om vertroost te worden — maar om te troosten, om begrepen te worden — maar om zelf te verstaan, om bemind te worden — maar om lief te hebben.

Want
al gevende... ontvangt men;
zich zelf vergetende... vindt men;
stervende... wordt men wedergeboren in het eeuwige leven.

HULP BIJ BIJBELSTUDIE

men de christenen uit de heidenen nog met de joodse wet moest lastig vallen nam Jakobus een bemiddelend standpunt in, (Hand. 15) waardoor een scheuring voorkomen werd. Voor zich bleef hij de wet van Mozes onderhouden, in zover dat verenigbaar was met het Evangelie, verg. ook Hand. 21. Om Jakobus heen vormde zich een „kring” (Gal. 2:12). Groepsvorming in de kerk is kennelijk een oud kwaad. Het is echter de vraag of Jakobus zelf zo gelukkig was met het optreden van „sommigen” uit zijn kring in Antiochië (Gal. 2:11-14). Elke „groep” heeft altijd weer zijn gematigde en zijn extreme vleugel.

De eerste lezers van de brief (1:1b)

Jakobus richt zich tot „de twaalf stammen die in de verstrooiing

zijn”. Op zichzelf kunnen dat alle Joden zijn buiten Palestina. Maar hij heeft duidelijk christenen op het oog. Toch zou het onjuist zijn om de aanduiding „de 12 stammen” zonder meer voor de christelijke kerk te claimen. Te duidelijk zinspeelt de schrijver op allerlei typisch joodse toestanden, zij het dan wel onder christenen uit de Joden: hij spreekt over het komen in de synagoge (2:2), over vroeger en spade regen (5:7), over typisch joodse ondeugden, als lichtvaardig eedzweren (5:12), zonde met de tong (3:1-12), twist (34:1 e.v.), praatgeloof (2:14 e.v.). Hij schrijft dus kennelijk aan joden-christenen, die ten gevolge van de vervolging verstrooid zijn tot buiten Palestina en b.v. zouden kunnen wonen op het plateland in Syrië; 5:7 zou op een streek van akkerbouw kunnen wijzen. Dat de joden-christenen zich beschouwden als het ware Israël, omdat zij de Messias hebben herkend en aangenomen in Jezus Christus, hoeft ons niet te verbazen.

De tijd waarop de brief beschreven werd

Daarover vinden we in de brief

zelf geen enkele aanwijzing. Maar als we aannemen dat de broeder des Heren de schrijver is, dan kunnen we toch wel ongeveer de tijd van ontstaan benaderen. Er is een oud verhaal over het einde van deze Jakobus, waarin waarheid en legende dooreen gemengd zijn. Volgens dat verhaal (van Hegesippus, 2e helft 2e eeuw, te vinden in de kerkgeschiedenis van Eusebius) stond J. in hoog aanzien bij het hele volk, wegens zijn onderhouden van de wet. Hij bad gedurig voor de bekering van Israël. Men gaf hem de erenaam van „de rechtvaardige”. Toen bij een vervolging ook J. gegrepen werd en men hem op de tinne des tempels bracht om vandaar voor het saamgestroomde volk tegen de naam van Jezus te getuigen, sprak hij van de macht van de Heer en van zijn wederkomen op de wolken des hemels. Daarop wierp men hem naar beneden en stenigde hem. Toen kort daarna de oorlog met Rome uitbrak, die aan stad en tempel een einde maakte (70 n. Chr.), werd dit beschouwd als een straf voor de moord.

In ieder geval zal onze brief gedateerd moeten worden ergens tussen 60 en 70 na Christus, en daarmee is ze waarschijnlijk het eerste en oudste boek van het N.T.

De boodschap van deze brief

Jakobus, een broeder van Jezus, — dit brengt ons op Luk. 8:19-21. We lezen daar dat de moeder en broers van Jezus proberen Hem te spreken te krijgen. Als dat niet lukt sturen ze Hem een boodschap. Daar reageert Jezus op met de vraag: Wie zijn mijn moeder en mijn broers? En Hij geeft zelf het veelzeggende antwoord: dat zijn allen, die het Woord Gods horen en doen.

Dat antwoord van Jezus zal Jakobus wel nooit zijn vergeten.

Horen en doen! Gods Woord horen en doen!

Dat heeft Jakobus niet van rabbiën en schriftgeleerden geleerd. maar van zijn Broeder Jezus.

Gods Woord, uit de mond van Christus horen en doen, — dat is Jakobus' bekering geworden en tevens de boodschap van zijn brief. Zo werd een broer van Jezus een ware broeder van Christus.

U kunt het nog merken aan de aanhef van zijn brief.

Hij verheft zich niet op zijn verwantschap met Jezus. Hij dient zich niet aan als broer van Jezus, alsof hem dat meer gezag zou verlenen, neen, ootmoedig noemt hij zich een dienstknecht van de Heer. Het horen en doen van Gods Woord bracht hem aan de voeten van de Heer, en het is in Zijn dienst dat J. zijn brief schrijft en de gemeente leert wat hij zelf geleerd heeft:

Gods Woord horen EN doen. Daders-des-Woords zijn (1:22). Onze tijd vraagt, — en dat terecht! —, om geloof, dat op het daad betraapt wordt.

Vreemde vreugde (1:2, 3, 4)

We vinden het maar een vreemd soort vreugde, waar Jakobus het

over heeft: om in allerlei beproevingen te vallen (beter: er onverhoeds in terecht komt). Bijna alle nieuwere vertalingen hebben: beproeving.

In elke beproeving ligt een verzoeking en elke verzoeking is een beproeving. Het grieks heeft er dan ook één en hetzelfde woord voor. Hoe men het telkens vertaalt hangt van het verband af. Maar vanwaar die vreugde?

Die is er uiteraard wanneer ons geloof de proef doorstaan heeft. Dat geeft de christen moed en blijdschap. Is je geloof eenmaal beproefd gebleken, dan neemt je geloofskracht toe, om ook de volgende keer stand te houden. Beproefdheid werkt volharding uit. Niet toegeven. Niet wegzakken. Staan blijven. Je zelf blijven als kind van God. Je harden: dat is een heel stuk van de volharding. Training. Slappelingen vallen door de mand. Toegeefliken blijven nergens. Geharden volharden. Daar zit een machtig stuk vreugde in!

Maar dan ben je er nog niet. Want de volharding wordt ook weer aangevochten. Blijf echter standhouden, want zo wordt u ten slotte een integer mens, die in niets tekort schiet.

Als je je leven lang nooit iets anders gehoord hebt dan het ontmoedigde geplaat van: onbekwaam tot enig goed — geneigd tot alle kwaad — een miezerig klein beginseltje van nieuwe gehoorzaamheid — we zijn en blijven toch maar zondige mensen — dan schrik je je gewoon naar als Jakobus de hazuin aan de mond zet, en midden in dat suffe en mufte lijdelijke gedoe *machtijs woorden* uit stoot: jezelf als christen waarmaken — volhouden — overeind blijven staan — niet door de knieën gaan — doorzetten — volkomen worden — onberispelijk zijn — in niets tekort schieten...!

Geen wonder dat Luther dacht: daar gaat het Evangelie van: behouden-worden-door-genade-alleen. En dat hij niet veel ophad met de brief van Jakobus.

Is Jakobus geen gevaarlijke aktivist?

Aktiviteit — passivist, — dat is een verkeerd dilemma.

De bijbelse tegenstelling is: aktiviteit van het vlees — aktiviteit van de Geest.

Vleselijke aktiviteit — geloofs-aktiviteit.

Het levende geloof kan per definitie nooit passief zijn.

Jakobus wijst ons de weg van de vreugde van het geloof.

Wat een naar gezicht: christenen met van die doorgezakte figuren. Geen vaste gang. Geen blij gezicht. Gaan van nederlaag tot nederlaag steeds voort. Dat frustriert je zelfvertrouwen als christen.

Maar wat een geweldige ervaring, als je er met Gods hulp doorheen komt en je weet wat je aan je geloof hebt en wat je aan God hebt!

En hoe zwaarder de proef was, des te groter de vreugde. Als het zweet in je handen gestaan heeft en je bent toch niet bezwaken! Vreemde vreugde? Wondere vreugde!

**„Een gesloten deur... een open venster.”:
de zorg voor de geestelijk gehandicapte naaste.**

AANVAARDING

De gezinnen, die geconfronteerd worden met de komst, het bezit van een gehandicapt kind, zullen daarop — ieder gezin op een eigen wijze — reageren.

Of het voor ouders die geloven in een God die het leven leidt, gemakkelijker te verwerken is dat ze een geestelijk gehandicapt kindje krijgen, dan voor hen die tot nu toe zonder geloof door het leven zijn gegaan, is niet te bepalen; een feit is echter dat voor alle ouders, op het moment dat ze ontdekken dat hun kindje „anders” is, hun toekomstverwachtingen veranderd moeten worden, hun idealen in puin vallen, hun levenspatroon verstoord lijkt te zijn.

De situatie zal in ieder gezin anders zijn, omdat de graad van de afwijking (is het kindje debiel of bijvoorbeeld imbecil), de samenstelling van het gezin, het milieu waarin dit zich bevindt van belang is, terwijl ook de plaatselijke omstandigheden (zijn er ouderverenigingen of andere hulpbronnen aanwezig) een rol spelen.

Maar toch moeten alle ouders een innerlijke strijd doormaken. De vraag is of ze de slag zullen verwerken of dat ze verbitterd zullen raken.

★ Angst- en schuldgevoelens kunnen een rol spelen. Beide ouders zoeken naar mogelijke oorzaken van het „anders-zijn” van hun kind. Stilzwijgende verwijten kunnen er dan de oorzaak van zijn dat de ouders uit elkaar groeien.

★ Ook kan het zijn dat een kind lijdzaam wordt aanvaard: „God wil dat wij dit kind krijgen, dus moet het maar leven”. De strijd wordt door de ouders niet aangeboden, het lot, dat haast fatalistisch als een soort noodlot wordt gezien, wordt aanvaard.

★ Andere ouders komen echter, naar het schijnt, in het geheel niet tot aanvaarding. Ze ontkennen het bestaan van de afwijking door zichzelf een rad voor ogen te draaien. Ze handhaven een normaal verwachtingspatroon, waardoor het kind gevoelsmatig wel te kort móet komen, en daarop reageert door bedplassen, angst en agressie.

★ Toch zijn er ook ouders, die

na een lange strijd het kind aanvaarden.

Dat dit niet gemakkelijk is, bewijst Dr Van der Hoeven in zijn boek „Scheel Engeltje”, waarin hij zegt: „De Ploeger had een diepe voor gesneden in onze ziel.”

Wanneer de ouders een deel van de strijd gestreden hebben, door het kind te aanvaarden, komt de volgende stap: het verder gaan, met het kind, terwijl ze leren hun vertrouwen in de toekomst te stellen, hoè somber die in hun ogen ook mag zijn. In die toekomst zullen ze steeds opnieuw voor de keus staan: accepteren we ons kind of kunnen we dit niet? Dit geldt bijvoorbeeld bij het gaan van het kind naar een kleuterdagverblijf, blo-school, of wanneer er sprake is van uithuisplaatsing of verandering van werkvoorziening.

Iemand heeft eens gezegd dat men in plaats van het woord „aanvaarding” het woord „toegenegenheid” zou moeten gebruiken, omdat dit woord impliceert dat men zich, behalve het „toegenegen zijn” ook kan afwenden van het kind, juist omdat de keus niet eenmalig is in het leven van de ouders.

■ AANVAARDING EN GEZIN

Door de komst van een geestelijk gehandicapt kind kan de gezinsharmonie verstoord worden. Extra aandacht is nodig voor de speciale aanpak die dit kind vergt, in de opvoedingsproblematiek.

Twee sleutelwoorden spelen gedurende de tijd dat het kind bij de ouders is, een belangrijke rol: regulatie en tolerantie.

★ Regulatie

Wanneer er eisen aan het kind worden gesteld, moeten die gereguleerd worden, liggen binnen de — beperkte — mogelijkheden van het kind. De ouders moeten zich dáárop richten, en hun eisen niet te hoog stellen.

★ Tolerantie

Iets dat iedere dag opnieuw aan de ouders zal worden gevraagd: proberen geduld op te brengen het kind te begeleiden, al vertoont het ongewenst gedrag.

Sámen zullen de ouders proberen te vechten tegen gevoelens van machteloosheid en moedeloosheid, die hen kunnen overvallen, die soms ten onrechte als schuldgevoelens worden aangezien.

Juist in de eerste tijd dat het

kindje aanwezig is, zullen er veel eisen worden gesteld aan de liefde van de ouders voor elkaar. Juist omdat ze elkaar willen sparen, wordt niet alles uitgesproken, wat hen bezwaart. De spanningen kunnen dan toenemen. Het kind vraagt door zijn gebrek veel zorg en toewijding; vader alleen of moeder alleen kan die niet opbrengen. Hier geldt zonder enige twijfel: „Gedeelde smart is halve smart”.

Bij een hechte verbondenheid kan de band tussen de ouders nog worden versterkt, en de werkelijkheid beter worden aanvaard.

★ De Buitenstaanders

Thuisgekomen van zijn werk, kan de vader teleurgesteld zijn dat alle aandacht van de moeder op „het kind” wordt gericht. Door dat de vader in deze tijd minder snel zijn vrienden opzoekt, wordt de vriendenkring langzaam kleiner.

Wanneer de moeder dit onderkent, kan de gezinsharmonie hersteld worden, door behalve aan haar zorgenkind ook aan haar man en de eventuele kinderen haar aandacht te schenken, hetgeen het geestelijk gehandicapt kind ten goede komt; daar het vóór alles behoefte heeft aan een gevoel van veilige geborgenheid. De moeder is dagelijks aan huis gebonden en heeft, wanneer ze naar buiten gaat, de angst voor buitenstaanders, die haar, vooral in het begin van de confrontatie, indringers lijken in haar leven. De moeder van Aat van der Hoeven, uit het bovengenoemde boek, zegt hierover dat „op onze levensakker tranen vallen, door harde ongevoeligheid van de wereld, een gewond moederhart vlucht naar huis als mensen zeggen: „Wat een stakker”, enzovoort; woorden die haar haar kind met de ogen van een buitenstaander doen bekijken”.

Toch leven deze ouders met hun kind in een gemeenschap, en in die gemeenschap zullen de ouders een plaats moeten klaarmaken voor hun kind. De gemeenschap leren, dat hun kind erbij hoort. Zij zullen, met hun kind, een brug moeten slaan naar de ander, opdat die een kans krijgt om te helpen.

Veel mensen menen dan die kans te moeten aangrijpen om troostwoorden uit te spreken. Omdat ze echter vaak met het probleem „geestelijk gehandicapt” geen raad weten, gebruiken zij woorden, met een inhoud, waarvan zij de draagwijdte niet kunnen overzien.

Ze vragen zich b.v. af waarom een moeder haar kind straft, terwijl „het toch al zoveel mist...” of vertellen de ouders maar niet op een feest te hebben uitgenodigd, omdat „jullie door zo’n handenbindertje toch niet weg konden”.

Gelukkig zijn er anderen, die vol mededogen en zorg zijn. Mensen die door slechts een blik of handdruk echte troosters zijn geworden.

Vaak zijn dit mensen die zelf leed doorgemaakt hebben, en er bovenuit zijn gekomen, ermee hebben leren leven.

Frederik van Eeden schreef eens:

„Kon ik altijd geloven wat ik weet:
dat er geen heil wordt
zonder smart geboren,
dat er geen hart zal worden
uitverkoren
dat niet verging in vlam
van eigen leed.”

■ AANVAARDING DOOR BROERTJES EN ZUSJES

De manier waarop de ouders het geestelijk gehandicapt kind aanvaarden, vindt zijn weerslag op de broertjes en zusjes, in hun houding ten opzichte van dat kind.

Zoals de ouders het kind aanvaarden, wordt het over ’t algemeen ook door de broertjes en zusjes aanvaard.

De gezinsopbouw speelt hierbij eveneens een rol: is het kind de oudste, de middelste of de jongste van een aantal kinderen?

★ De oudste. Deze hoort de wijste te zijn, maar is dat niet, waardoor hij een onnatuurlijke plaats in het gezin inneemt. Een punt van zorg voor de ouders kan zijn dat de jongere kinderen de oudste nabootsen of zich met deze gaan identificeren. Langzaamaan echter komen de jongere kinderen vooruit bij dit kind. In de fase dat de groep leeftijdsgenoten een rol gaat spelen, gaat het probleemkind opvallen. Dit kan soms schaamtegevoelens teweeg brengen bij de broertjes en zusjes; hoe de ouders deze kinderen opvangen, of ze een gesprek aandurven over de oudste, kan van zeer groot belang zijn.

★ Datzelfde geldt voor de broertjes en zusjes, die (in leeftijd weinig verschillend) naast het geestelijk gehandicapt kind leven. Hoe zullen zij het ervaren dat de moeder soms meer aandacht aan dat kindje schenkt dan aan hen? Wanneer de ouders tijdig hun kinderen inlichten over het „anders-zijn” van hun broertje of zusje, voorkomen ze de valse gêne die kan spelen ten opzichte van de vriendjes.

★ De jongste. Wanneer het zorgenkindje daarentegen een nakomertje is, dan hebben de oudere broers en zusters zich — hopelijk — mee-verheugd op de komst van de baby, en zijn — met de ouders — mee-teleurgesteld. Meestal ziet men het gebeuren dat de geestelijk gehandicapt vanaf het begin het voorwerp van hun bescherming wordt. Vaak kan in zo’n gezin het nakomertje een „kleintje” blijven, waardoor het gevaar van verwenning ontstaat, omdat iedereen over het kindje „moedert”. Wanneer de oudere kinderen trouwen of het huis uit gaan, blijven de ouders over met een kind dat nog „een baby” is. Misschien extreem door mij uitgedrukt, maar het gevaar ligt in dergelijke situaties opgesloten. Daarom ben ik van mening dat de geestelijk gehandicapten zoveel mogelijk tot zelfstandigheid moeten worden gebracht, voorzover dat bij hen mogelijk is.

TINEKE VERBURG
Haarlem

Uit de Convents-vergadering

Kort verslag van de voortgezette Contactvergadering van de Gereformeerde Kerken (Vrijg.) gehouden op zaterdag 15 december 1973 te Utrecht.

De voorzitter, Ds W. v. d. Lingen, opent de vergadering. We zingen Ps. 103:1. Schriftlezing: enkele verzen uit Jesaja 9. De voorzitter vraagt Gods zegen over het werk. In een kort openingswoord staat hij een ogenblik stil bij de hoogsternstige ziekte van ds K. C. Smouter, voor wie en voor wiens gezin en gemeente hij voorbede deed. Daarna doet hij namens het moderamen enkele voorstellen van orde.

Als eerste punt komt in behandeling het nog niet afgewerkte deel van het rapport van de Commissie voor de opleiding tot de dienst des Woords, met de daarbij behorende voorstellen. De Commissie stelt voor uit te spreken:

1. Het Apeldoorn-advies wordt gehandhaafd.
2. Men streve niet naar een eigen inbreng in het kader van de opleiding te Apeldoorn.
3. Tot oprichting van een eigen instituut wordt niet besloten.

Annex hiermee komt in behandeling een voorstel van de kerk van Velp om wel te komen tot een eigen opleiding. Deze kerkeraad waardeert het initiatief van de Stichting Nederlands Seminarie. Verschillende afgevaardigden spreken zich uit voor het commissie-voorstel. Anderen vragen aandacht voor de eigen opdracht en bepleiten van daaruit de noodzaak van een eigen opleiding. Br. Meulink, die spreekt namens de commissie, is van oordeel, dat bij aanvaarding van de voorstellen in de toekomst alle mogelijkheden open blijven. De kerk van Loosduinen stelt voor een Commissie te benoemen, die na overleg met het Bestuur van de Stichting Nederlands Seminarie advies moet uitbrengen aan de kerken die bijeenkomen in landelijke vergadering in september 1974. De kerken spreken zich daarna uit over heel het pakket voorstellen van de commissie: 67 kerken zijn daar voor; 3 tegen, terwijl 7 kerken zich van stemming onthouden. De vergadering treedt niet in het voorstel Loosduinen. Namens de penningmeester van de commissie deelt ds W. G. Visser mee, dat van de 90 kerken er slechts 28 aan hun financiële verplichtingen hebben voldaan. Hij verzoekt trouw in dezen. Verder vraagt hij voor de uitbreiding van het begeleidingswerk f 2,50 à f 3,— per ziel. Ten derde verzoekt hij f 5000.— te mogen overmaken aan de Theologische Hogeschool te Apeldoorn. Tenslotte vraagt hij boekencontrole. De vergadering gaat met het gevraagde akkoord. De kerk van Zeist wordt verzocht de con-

Galaten en Jona

De hulp bij de Bijbelstudie over de brief aan de Galaten is uitverkocht. Voor het vaststellen van de oplage van de Bijbelstudie over Jona van de hand van Prof. C. Veenhof is het noodzakelijk zo spoedig mogelijk opgave te doen van de gewenste exemplaren die men wil ontvangen aan ds H. Amelink, Lekdijk 82b te Langerak (Z.-H.).

trole van de boeken voor haar rekening te willen nemen.

Aan de orde komt nu het rapport van de Commissie voor Contact met de Christelijke Gereformeerde Kerken. De vergadering spreekt uit dankbaar te zijn voor het verrichte werk en de gebleken toenadering. De opdracht van de Commissie wordt gaarne verlengd. Aan de kerken wordt gevraagd aan de commissie te willen rapporteren, wat ter plaatse op dit gebied verricht wordt. De Commissie kan dan aan de komende vergadering daarover rapporteren. De wenselijkheid wordt uitgesproken dat de beperkingen, die de Christelijke Gereformeerde Synode heeft opgelegd aan de kanselruil, zullen worden opgeheven. Het moderamen stelt voor de commissie uit te breiden met de brs. dr M. J. Arntzen, Breukelen; ds C. P. Plooy, Ede; br. C. Huizinga, Heerenveen en ds W. Vis, Kampen (sec.). Aldus besloten.

Rapport van de Commissie voor contact met de Hoge Overheid. Ds G. Roukema doet op verzoek van deze commissie enkele mededelingen. De voorzitter gedenkt met dankbaarheid de vele arbeid, die het commissielid, de ons ontvallen br L. P. Laning in allerlei taken voor onze kerken heeft verricht.

De kerken stellen f 400,— ter beschikking voor de CIO. De vergadering verzoekt de Commissie de nodige stappen te doen opdat onze kerken bij het departement van justitie te boek worden gesteld (noodzakelijk o.m. voor radio- en t.v.-diensten). Verzocht wordt de kerken z.s.m. op de hoogte te stellen.

De Naam der kerken: De kerk van Velp stelt voor aan te nemen de naam: Nederlands Gereformeerde Kerken. Het moderamen zal de Commissie voor de Hoge Overheid schriftelijk verzoeken alle aspecten van deze zaak te bezien en de resultaten hiervan zo spoedig mogelijk aan de kerken toe te zenden, ter beslissing op de landelijke vergadering van september 1974.

Voorstel van de kerk van Kampen (ondersteund door de kerken van Leerdam, Schiedam, Wormerveer en Zaandam (C.) om correspondentie aan te gaan met „Die Gereformeerde Kerk van Suid Afrika”. Het moderamen stelt voor een Commissie te benoemen, die via de kerken (voor 15 mei 1974) advies moet uitbrengen aan de vergadering van september 1974. Als leden stelt het moderamen voor: Ds J. Keuning, Nijmegen, ds J. Meester, Amsterdam, ds P. Veldstra, Leerdam, br. M. bij de Vaate, Haarlem en br. Joh. Lagendijk, Kampen. Aldus besloten.

Rapport voor contact met de Hoofden van Militaire Dienst: de vergadering neemt dankbaar kennis van dit rapport. De Commissie wordt met dank voor de ver-

richte arbeid herbenoemd. De Commissie voor Radio- en t.v.-aangelegenheden laat weten, dat niets kon worden gedaan, zolang de registratie bij C.R.M. nog niet geschied is.

Een verzoek van de Raad voor Contact en Overleg betreffende de Bijbel om zitting te nemen in dit college wordt voor kennisgeving aangenomen.

Voorstel tot vestiging van een centraal archief: het moderamen zal in overleg met br. D. Smits te Vlaardingen de kerken daarover van advies dienen. De kerk van Bunschoten-Spakenburg vraagt en ontvangt machtiging om de financiële zaken op dezelfde wijze af te wikkelen als de kerk van Apeldoorn heeft gedaan.

De kerk van Oegstgeest deelt mee, dat, wanneer de landelijke vergadering van september 1974 via getrapte verkiezing zal bijeenkomen (en geen convent zal zijn zoals deze bijeenkomst), deze kerk daar mogelijk niet aanwezig zal zijn. De voorzitter wijst er op, dat de vorige vergadering besloot „verder te gaan in de lijn zoals Eindhoven heeft uitgestippeld”, waarbij werd uitgesproken, dat de definitieve formulering van de artikelen 31, 32, 33, 36 en 38 later kan worden vastgesteld. Enkele kerken spraken uit, dat de strekking van het op de vorige vergadering genomen besluit hun niet duidelijk is.

De voorzitter dankt de vergadering voor de verleende medewerking. Hij spreekt de bede uit, dat de Here de genomen besluiten wil zegenen. Ds Z. G. van Oene spreekt een woord van dank aan de voorzitter. Daarna gaat hij voor in dankgebed.

Voor de vergadering:
G. v. d. Brink (scriba 2)

C. VEENHOF - KAMPEN

Persschouw

■ Criminaliteit

Uit het „Friesch Dagblad” neem ik het volgende stukje over. Het is een aanvulling op wat ik onlangs in de Persschouw „De wereld valt mee” publiceerde.

„Daar komt de politie van Noordeloos”, spotte de heer Minister-president, toen de heer Schakel zich spoedde naar de interruptie-

microfoon, om iets te zeggen over de toenemende criminaliteit. De heer Minister-president vond de aandrang op versterking van de politie een bedenkelijk symbool. Men moet de criminaliteit bestrijden door de mensen en hun levensomstandigheden te verbeteren. Bij de begroting van justitie heeft de heer Van Agt een betoog gehouden, daartoe strekkende, dat er géén reden is om verontwaardigd te zijn over toenemende criminaliteit. De woordvoerder van de PvdA vond het een grootse rede. Nu volgen hier enkele feiten uit Amsterdam.

„Uit de gestegen criminaliteit blijkt vooral een toeneming van de agressie in de Nederlandse hoofdstad. Van 1969 tot en met 1972 steeg het aantal diefstallen met geweldpleging van 152 naar 343. Het aantal berovingen nam toe van 71 tot 225. Het aantal zakkenrollen van 332 tot 1492 (verdrievoudigd) en het aantal bankovervallen van 14 tot 47.

In flagrante tegenstelling hiermee is het aantal misdrijven dat de Amsterdamse politie heeft opgelost. Het is sinds 1969 met meer dan de helft gedaald van 31 tot ruim 14 procent. Het aantal aangiften daarentegen vertoonde alweer een fikse stijging namelijk van 18.000 tot 42.000.

Wie heeft dit allemaal gezegd? De burgemeester van Amsterdam, in de openbare raadsvergadering. De cijfers liegen er niet om. En als van de misdrijven nog maar 14% wordt opgehelderd, dan wordt de criminaliteit lonend. Bovendien wint dan bij het publiek de overtuiging veld, dat aangifte toch niet helpt.

Kerknieuws

Bedankt voor Zaandam: ds H. Smit te Den Helder.

Beroepen te Urk: ds H. J. van der Kwast te Amstelveen.

Hattem — De gemeente te Hattem hoopt op donderdag 3 januari haar nieuwe kerkgebouw de Ontmoetingskerk aan de van Galenstraat (hoek Stadslaan) in gebruik te nemen.

Soemba-Borneo (47) — De kerken in Indonesië — en dus ook die op Soemba — moeten zich laten registreren. Aan zo'n opdracht van de overheid voldoe je vanzelfsprekend. Ds Goossens schrijft daarover o.a.:

„De kerken hebben (hij bedoelt krijgen) daardoor „rechtspersoonlijkheid” en anders niet. Men wil nu tot een officiële registratie komen waarbij de kerken „hun statuten” moeten overleggen, waarna de regering zal beslissen welke kerken als „kerkgemeenschappen” erkend zullen worden. 15 september 1973 heeft men als deputaten aan het hoofd van de godsdienstzaken te Waingapu geschreven, dat men voorlopig de belijdenisgeschriften en de K.O. van de zusterkerken in Nederland gebruikt, maar het voornemen koestert een eigen belijdenis

en K.O. op te stellen. Uiteraard zullen deze geschriften in overeenstemming zijn met bovengenoemde formulieren. De synode van Mau Maru heeft reeds aan deputaten opgedragen een concept op te stellen, dat dan eventueel op een volgende synodevergadering kan worden vastgesteld. Vanuit Nederland is aan ds Coossens o.a. het volgende geschreven in verband met deze materie:

„Na wat u schreef over overheidseisen mede in relatie tot rechtspersoonlijkheid enz. zijn we geneigd te zeggen: ja, inderdaad, dan moet er wel iets zijn waardoor je je legitimeren moet. Maar dan toch: weinig en liefst geen soort „huishoudelijk reglement” waarmee je alle eventuele situaties het hoofd kunt bieden. En de „geloofsbelijdenis” (niet de N.G.B.) zeker er in of er bij. Maar geen hoeveelheid artikelen van tegen de 37. Want dat is niet de situatie, die wezenlijk is voor de gemeenten op Soemba.”

Denkt u nog eens aan onze kas? Girorekening 1768194 t.n.v. de zendingscommissie van de gereformeerde kerk van Den Haag-ZW.

Nieuws uit breder kring

Hervormde Kerk

Amsterdam — Het ligt in de bedoeling zeven van de 28 kerkgebouwen van de hervormde gemeente te Amsterdam te sluiten. Het aantal kerkgangers is de laatste jaren aanzienlijk afgenomen en de financiële middelen laten niet toe het huidige aantal gebouwen te blijven gebruiken. De onkerkelijkheid is in Amsterdam na de oorlog enorm gestegen. In de laatste 25 jaar is het aantal Hervormden in Amsterdam gehalveerd.

Enschede — Ook in Enschede heeft de hervormde gemeente grote moeilijkheden. Daar blijven veel mensen, die in feite niets meer voor de kerk voelen, toch in naam lid. Ze komen er niet toe zich te laten „schrappen”, maar komen nimmer in de kerk, ontvangen geen ambtsdragers en weigeren pertinent financieel bij te dragen. Op hen zal nu een zekere pressie worden uitgeoefend in ieder geval aan hun financiële verplichtingen te voldoen. Eén predikantsplaats is in Enschede opgeheven wegens gebrek aan geld.

Plaats uw
familieberichten
in dit blad

Vakantie..... naar de Veluwe!!!!

Bespreek nu een Bungalow voor de Paas- en Pinkstervakantie.

Ook voor de grote vakantie hebben wij nog enkele Bungalow's vrij.

Eigen verwarmd Kinder- en Kleuterbad.

Camping en Bungalowpark

„Ackersate”

Harremaatweg 26, Voorthuizen
Telefoon 03429-1274

A. Aan de rand van Hattem — op goede stand — staat **Uw woonhuis met garage** voor de prijs van f 82.000,— k.k. (incl. stoffering). Aanv. in overleg.

B. Kampen-(West) — op goede stand — direkt grenzend aan de „groenstrook” van de polder. Ja, daar staat **Uw woning** voor f 61.000,— k.k. Aanv. in overleg.

C. Kopen in eigen land „geeft” voordelen i.v.m. de olie-crisis. Daarom bieden wij U een pracht **sta-caravan** met standplaats in de omgeving Harderwijk (compl. nieuw ingericht) voor de prijs van f 12.500,— (v.o.n.).

(In alle gevallen is royale financiering mogelijk, zelfs tot 100%). Komt U even een kijkje nemen?

Uw adviseur en gastheer is:
SPIJKERBOER - ELBURG
Tel. 05250 - 1751

Drukkerij „Steenbergen”

Periodieken

Boekwerken

Handelsdrukwerk

ZEIST - TELEFOON 03404 - 12452

De Here is altijd bij mij.

In Jezus ontslapen mijn geliefde man, onze vader en grootvader

REINDER WRISTERS

op de leeftijd van 75 jaar.

Utrecht,	E. M. WRISTERS-BLOM
Utrecht,	J. WRISTERS
Veldhoven,	W. WRISTERS-LETTINGA
Utrecht,	C. B. VAN ALLER-WRISTERS
Utrecht,	J. VAN ALLER
Utrecht,	D. R. WRISTERS
Utrecht,	A. WRISTERS-VAN ESSEN
Utrecht,	J. E. VERMEULEN-WRISTERS
Zwijndrecht,	A. VERMEULEN
	E. R. VAN GARDINGEN-WRISTERS
	J. P. VAN GARDINGEN
	en kleinkinderen

Utrecht, 18 december 1973

De begrafenis heeft zaterdag 22 december 1973 te Utrecht plaatsgevonden.

Ons vakantie reisplan 1974 Oostenrijk

Deze Unieke Jongerenreis naar het Bregenzerwäld gaan wij deze zomer weer doen en wel voor de 15de keer.

Door de vele aanvragen gaan wij dit jaar een keer meer doen. Vorige jaren moesten wij vele teleurstellen, omdat wij volgeboekt waren.

De kampeerboerderij van Mevr. Platz in het bergdorp Schwarzenberg geeft ons volop gelegenheid van de kampreis te genieten. De prijs alles inbegrepen verzekering etc. etc.

De data is als volgt:

1 juli t.m. 10 juli — 10 dagen	f 350,—
12 juli t.m. 23 juli — 12 dagen	f 420,—
29 juli t.m. 7 aug. — 10 dagen	f 350,—
9 aug. t.m. 20 aug. — 12 dagen	f 420,—

Aanmelden bij de kampleider: Jan Wijnsma, Langrouwsterweg J 296a, Ooster-Nijkerk, Friesland. Tel. 05192-293 b.g.g. 294.

In het achter ons liggende jaar mochten wij voor velen van u „iets” betekenen bij de bemiddeling aan- en verkoop in de Woon- en Rekreatiesector. Dit hopen wij ook te kunnen en mogen doen in het nieuwe jaar wat voor ons ligt.

Wij wensen U allen een voorspoedig 1974

Bemiddeling aan- en verkoop:
woonsector — rekreatiebungalows —
boerderijen — en stacaravans —
woonboten en rekreatiegronden.
(hypotheken en financiering).

Buitenland: Villa's — bungalows —
appartementen.

**Kantoor Spijkerboer
ELBURG**

Meeuwenmaatstraat 5
Tel. 05250 - 1751

Stijging van kosten noodzaakt ons de abonnementsprijs met ingang van 1 januari 1974 te verhogen tot f 22,50 per jaar, f 11,75 per halfjaar en f 6,15 per kwartaal.

Wij verzoeken onze abonnees voor betaling gebruik te maken van de acceptgirokaart, die hun binnenkort wordt toegezonden.

Redactieleden

Ds H. Amelink
Ds G. Janssen
Drs H. de Jong
D. W. L. Milo
Prof. C. Veenhof
Drs H. E. S. Woldring

Adres van de Redactie

Ds H. Amelink,
Lekdijk 82 b,
Langerak (Z.-H.)
Tel. 0 1843 - 232

Advertenties en druk

Drukkerij
„Steenbergen”,
Slotlaan 220, Zeist.
Tel. 0 3404 - 12452

Abonnementsprijs:

f 22,50 per jaar
f 11,75 per halfjaar
f 6,15 per kwartaal
Buitenland: Europa
en zeepost f 30,—;
Luchtpost f 50,—

Geref. Persvereniging „Opbouw”

Abonnementenadministratie
Rotterdamse Rijweg
174, Rotterdam-8
Tel. 010 - 153535
Giro 40.49.45

Advertenties inzenden tot dinsdagmorgen 10.00 uur.